

Ευαγγελικές αφηγήσεις της Ανάστασης

Ενότητα 9 : Η αφήγηση της Ανάστασης στο κατά Ιωάννην
(Μέρος Γ')

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη
Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η αφήγηση της Ανάστασης στο κατά Ιωάννην

(Μέρος Γ')

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΑΦΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ (ΜΕΡΟΣ Γ΄)

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη

Η εμφάνιση στους 10 και στον Θωμά

- Η ενότητα διακρίνεται σε δύο επιμέρους αφηγήσεις:
 - 20,1-9-23: η συνάντηση του Ιησού με τους δέκα
 - Πνευματολογική κλιμάκωση του ευαγγελίου – εκπλήρωση της υπόσχεσης για τον Παράκλητο
 - 20,24-29: η συνάντηση του Ιησού με τον Θωμά
 - Κλιμάκωση της χριστολογίας του ευαγγελίου – η ομολογία για το πρόσωπο του Ιησού και η εκδήλωση της πίστης

Η εμφάνιση του Ιησού στους 10

- Δυο βασικά θέματα της ιωάννειας πνευματολογίας:
 - Αναγέννηση
 - Προφητική δύναμη
- Το θέμα του διωγμού:
 - Οι κλειστές πόρτες – ο φόβος των μαθητών – η ενίσχυση με τον Παράκλητο
- Η εφαρμογή στο παρόν της κοινότητας

Ιωάννεια Πεντηκοστή;

- Ποια η σχέση μεταξύ της εμφάνισης στους μαθητές και την αφήγηση των Πράξεων;
 - Μία συμβολική υπόσχεση στο 20,22;
 - Μία εν δυνάμει δωρεά του Παρακλήτου;
 - Η εκπλήρωση μίας σειράς προπασχάλιων υποσχέσεων του Ιησού;
 - Ταύτιση με το γεγονός της Πεντηκοστής;
- Ιστορική παράθεση των γεγονότων ή θεολογική οργάνωση των επιμέρους γεγονότων στην αφήγησή του;
 - Ο ευαγγελιστής γνωρίζει την Πεντηκοστή επιλέγει για τους δικούς του θεολογικούς λόγους να τονίσει μία προηγούμενη εμπειρία σχετικά με το Άγιο Πνεύμα
 - Το γεγονός συνοψίζει κι ενώνει μέσα σε μία κοινή αφήγηση διάφορα επιμέρους στοιχεία της ιωάννειας θεολογίας

Ερμηνευτικά σχόλια (Α΄): στ. 19

- «οὔσης οὖν ὀψίας τῆ μιᾶ τῶν σαββάτων»
 - Συμφωνία με Α΄ Κορ 15,5
 - Βλ. αφήγηση του Λκ 24,29-33
- Περίοδος πένθους για τους μαθητές
- «διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων»
 - Το μοτίβο του φόβου και του διωγμού
- «τῶν θυρῶν κεκλεισμένων»
 - Η φύση του αναστημένου σώματος (βλ. επίσης 20,20)
 - Η αντίθεση ανάμεσα στο φόβο των μαθητῶν και το θάρρος να κηρύξουν σύμφωνα με την εντολή του Ιησού

Ερμηνευτικά σχόλια (Β΄): στ.19δ-21α

- «ἔστη εἰς τὸ μέσον»
 - Συνηθισμένο μοτίβο σε αποκαλύψεις
- «εἰρήνη ὑμῶν»
 - Συνηθισμένος ιουδαϊκός χαιρετισμός
 - Η εκπλήρωση της υπόσχεσης του Ιησού (14,27)
- «ἔδειξεν»
 - Η απόδειξη της ταυτότητάς του
 - Η σύνδεση με τα γεγονότα του Πάθους
- «ἔχάρησαν»
 - η χαρά της αναγνώρισης
 - Εκπλήρωση της υπόσχεσης: 16,20-24

Ερμηνευτικά σχόλια (Γ'): στ. 21

- «πέμπω ὑμᾶς»
 - Στοιχεία της παράδοσης
 - Τα ιδιαίτερα στοιχεία της ιωάννειας παράδοσης (η συνέχιση της αποστολής του Πατέρα, η σύνδεση με τον Παράκλητο)
 - Οι μαθητές συνεχίζουν το έργο του Ιησού και γίνονται μάρτυρες του Πατέρα με τη βοήθεια του Παρακλήτου

Ερμηνευτικά σχόλια (Δ΄) : στ. 22-23

- «ἐνεφύσησεν»
 - Αναγέννηση / αγιασμός και ενίσχυση
 - Η προληπτική σημασία του γεγονότος για την κοινότητα του ευαγγελίου (βλ. παρόμοια σύνδεση με το Άγιο Πνεύμα: Πραξ 1,8· Ρωμ 8,15 κ.ά.)
- Η εντολή της συγχώρησης αμαρτιών
 - Σύνδεση με το έργο του ευαγγελισμού
 - Στοιχεία της αρχαίας παράδοσης

Η εμφάνιση του Ιησού στον Θωμά

- Σύνδεση της πίστης με την αυτοψία – συνηθισμένο θέμα στο Ιω
 - Η σημασία των σημείων
 - Η αρχική όμως πίστη πρέπει να ωριμάσει και να γίνει μαθητεία (βλ. 8,30-31)
- Το περιστατικό οδηγεί στο πρώτο τέλος του Ιω
 - Η γενιά των μαθητών πιστεύει στα σημεία – το Πνεύμα τους οδηγεί σε αυτήν την πίστη
 - Το θέμα της μαρτυρίας και της πίστης επαναλαμβάνεται στην πρώτη κατακλείδα στ. 30-31

Ερμηνευτικά σχόλια (Α΄): στ. 24-26

- «εἷς ἐκ τῶν δώδεκα»
 - Terminus technicus
- Ο σκεπτικισμός του Θωμά: μία πολεμική εναντίον της μετέπειτα σημασίας του προσώπου του σε αρχαίους χριστιανικούς κύκλους;
 - Η αμφισβήτηση της ανάστασης ήδη θέμα της αρχαίας παράδοσης (Μτ 28,17· Λκ 24,11.24.38.41)
 - Η σύνδεση μίας ολόκληρης παράδοσης για τον Θωμά ίσως στηρίζεται στην αναφορά του Ιω
- Η αμφισβήτηση εδώ:
 - Συμβάλει στην κλιμάκωση της ιστορίας
 - Στη χριστολογική ομολογία

Ερμηνευτικά σχόλια (Β'): στ. 26-27

- «μεθ' ἡμέρας ὀκτώ»
 - Λειτουργική σημασία: η ημέρα συνάντησης της κοινότητας
- Η ψηλάφηση των πληγών:
 - Κοινή παράδοση με Λκ 24,39-40
 - Πιθανόν αρχαία παράδοση
 - Σύνδεση του Πάθους με την Ανάσταση
 - Παράλειψη της παράδοσης στο Λκ 24,41-43 για την τροφή

Ερμηνευτικά σχόλια (Γ'): στ. 28-29

- Ο Θωμάς ως χαρακτήρας του ευαγγελίου:
 - Εμφανίζεται κι αλλού (11,16)
 - Μία υψηλού περιεχομένου χριστολογική ομολογία
 - Μία πίστη βαθύτερη από την απλή πίστη στην ανάσταση του Ιησού
 - Σύγκριση με τον Νικόδημο
 - Σύγκριση με την Μαρία Μαγδαληνή
 - Ο Θωμάς τύπος των πιστών μετά την ανάληψη (βλ. στ. 29)
 - Η πίστη στην ανάσταση – η πίστη στην θεότητα του Ιησού

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τσαλαμπούνη Αικατερίνη. «Ευαγγελικές αφηγήσεις της Ανάστασης, Η αφήγηση της Ανάστασης στο κατά Ιωάννην (Μέρος Γ΄)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015.

Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS360/>.....

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

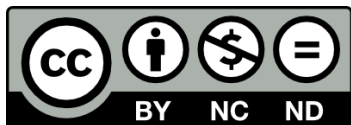
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Στέλλα Γιαννοπούλου>
Θεσσαλονίκη, <28.6.15>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

